

ben. Ahol megjelennek árván, nyelv és haza nélkül is konkrét jelző nyomot hagynak. Ősi kultúrájuk, tehetségük elpusztíthatatlan. Az igazságuk is az.

dr. Benedek Katalin
művészettörténész

<><><><><>

Az Aradi Vértanúk emlékűnepség

A ragyogó idő és az Országos Örmény Önkormányzat más, csábító programajánlata ellenére a magyar-örmények mégis a Fővárosi Örmény Kisebbségi Önkormányzat hagyományos Aradi Vértanúk emlékűnepségén vettek részt az Új Városháza Közgyűlési termében október 5-én du. 17 órakor. Megtelt a Közgyűlési terem a gyászoló és ünneplő magyar-örmény közösség tagjaival, valamint az újságokban is meghírdetett ünnepi műsor iránt érdeklődőkkel.

A magyar szabadságharcra és az Aradi Vértanúkra - köztük Kiss Ernő és Lázár Vilmos magyar-örmény vértanuinkra emlékezés a hazai magyar-örmény közösség és így a fővárosi közösség számára is igen fontos, hiszen erdélyi magyar-örmény gyökereink és magyarságunk része, amelyre mindig és minden körülmények között büszkék voltunk, vagyunk és leszünk.

Együtt imádkozott Reményik Sándor költő szavaival az ünneplő közönség és a harangzúgás alatt a hősök emlékére felavatott és megkoszorúzott kopjafa előtt némán felállva percekig megrendülten emlékezett a magyar hazáért és szabadságért harcolt és elesett, valamint kivégzett hőseinkre.

Akik nem tudtak résztvenni a megemlékezésen, azok számára ismertetésül, akik viszont jelen voltak, azoknak felelevenítésül álljon itt az est műsora a kiadott műsorlap alapján:

1. Magyar himnusz	(Arad, október 5-én 1849. este)
2. Örmény himnusz	10. Ph. E. Bach: Adagio (A-moll Solo Sonata)
3. Megnyitó (dr. Issekutz Sarolta elnök, Fővárosi Örmény Kisebbségi Önkormányzat)	11. Arany János: Válság idején
4. Dr. Kedves Gyula hadtörténész: Az aradi tizenhárom	12. Ph. E. Bach: Allegro (A-moll Solo Sonata)
5. Arany János: Április Tizennegyedikén	13. Juhász Gyula: Arad
6. Handel: Dignare Domine	14. Pergolesi: Qui vidit suum (Stabat mater)
7. Bartók Lajos: Gábor Áron	15. Medgyes Lajos: Rabságom oka
8. Mozart: Credo tételből részlet (C- dúr mise)	16. Fogolyán Kristóf: zongoradarab Op.4.
9. Lázár Vilmos levele feleségének	17. Arany János: Letésem a lantot

18. Marchesi: Ave Maria

20. Szózat

19. Reményik Sándor: Imádság

Köszönet Csernák János, Dóczy Péter budapesti és Sebes Karen Attila kolozsvári színművészeknek, Fogolyán Kristóf fuvolaművésznek, a soproni Molnár Enikő ének- és Tirnitz Tamás zongoraművésznek a magasszínvonalú előadásért, valamint Birkl László magánygyűjtőnek az estre rendezett ARADI VÉRTANUK emlékkiállításért. A felavatott kopjafa Sánduly György /Zeteleka/ népi fafaragó mester munkája. (A kopjafa végleges helye a Fővárosi Örmény Kisebbségi Önkormányzat Budapest V. Akadémia u. 1. II. em. 293. szám alatti klubterme.)

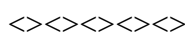
A megemlékezés hangulatát még inkább fokozta a csodálatos Közgyűlési terem, amelyet az alkalomra dr. Demszky Gábor főpolgármester úr biztosított részünkre.

Köszönet érte.

A Steindl Imre által 1875-re elkészült terem Lotz Károly freskóival, dús aranyozásával, csodálatos üveglakkaival, márvány és kovácsoltvas kandallóival, hatalmas kristályc-sillárjaival, gyönyörű bútorzatával és a páratlan díszlépcsőjével méltó keretét adta a megemlékezésnek.

Köszönetet mondunk a Magyar Művelődési Intézetnek és az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesületnek a rendezvény támogatásáért.

Hálás köszönet mindazoknak, akiknek fontos volt az együtt emlékezés e gyásznapon.

Az Aradi Tizenhárom

1849. október 6. hajnalán az aradi vár sáncai között sortűz dörrent, majd kisvártatva egy magányos lövés csattant el. A vérbefojtott magyar szabadságharc honvédseregének 4 kitűnő parancsnoka halt akkor mártírhálát ott. Kiss Ernő altábornagy, Schweidel József, Dessewffy Arisztid tábornokok és Lázár Vilmos ezredes. Ez a 4 katona akár a 48-as Magyarország polgári átalakítását célul tűző társadalmi rétegeit is szimbolizálhatná. Kiss Ernő örmény származású, a XVIII. században birtokot és nemességet szerzett "újjgazdag" család sarja, a nagybirtok, a szédítő gazdagság és nemesi rang ellenére a polgári átalakulás híve, mert tudja hogy az ország s ezáltal ő maga is csak ezáltal válhat igazán európaivá.

Schweidel József magyarországi német polgárcsaládban született, hosszú s kifogástalan katonai szolgálata elismeréseként éppen a forradalom előestéjén kapja meg a magyar nemesi címet. Nem szeret politikai dolgokba elegyedni, talán nem is igen érti a forradalmi átalakulás problémáját, de becsületos katona, aki újjászülető hazája alkotmányára letett esküjét szentnek tartja, s híven szolgál mindhalálig.